

İllərdir ki, onun ifasında səslənən bədii qiraət nümunələri qəlbimizi fəth edir, gözəlliklərə kökləyir, bizi mübarizəyə səsləyir. O dillənəndə tamaşa salonlarına əvvəl sükut çökür, sonra alqışlar qopur. Yaşının 70-də belə Ağalar Bayramovun səsi hər kəsi duyğulandırır, ecazkar bir aləmə aparır. Çünki onun sənət üçün yanan ürəyi özünü səssizlə elə büruzə verir ki, biganə qalmaqla olmur.

Milli şeirimizin yaddaş çələngi

Onun səsi ilahi vergi, ifası könül məlhəmidir

Bir zamanlar Kazım Ziya, Müxlis Cənizadə, Soltan Nəcəfov, Əli Zeynalov, Əminə Yusifqızı, Mikayıl Mirzə, Həsən Əbluc kimi bədii qiraət ustaları səhnələrdə, televiziya və radioda təsirli çıxışları ilə sözün rəngini səslə cəmləndirirdilər. Hazırda o cür ifalar az olsa da, var, Ağalar Bayramov isə bu sırada birincilərdəndir.

Əməkdar artist Ağalar Bayramov 1954-cü il yanvarın 16-da Ucar rayonunun Bayat kəndində anadan olub. Validənlərini erkən itirdiyindən nənəsinin himayəsində böyüyüb. Onun bədii zövqü dahi Məhəmməd Füzulini yetirən bür türkün boyundan qopub gəlmiş Bayat obasının nəğməli-bayatlı mühitində yoxlulub. İmkansızlıqdan ixtisas təhsilini bir qədər gec alıb. Hazırda məsləhətçi professorluq etdiyi 100 yaşlı Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetini 1985-ci ildə fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Aktyor və rejissor kimi layiqli çalışmaları olsa da, bədii qiraətə daha çox üstünlük verir, şairlərin könül pıçıltılarını özünün-küləşdirib elə təqdim edir ki, dinləyicilər heyran qalırlar.

Ağalar Bayramovun çıxışları ona görə təsirli olur ki, o, əsl söz sərrafıdır, hər şeiri əzbərləyib səhnəyə çıxırmır, yalnız duyğu və düşüncələrinə hakim kəsilən nümunələri əzbərləyib söyləyir. Elə buradaca əlavə edək ki, onun yaddaşı da həsəd aparılacaq qədər güclüdür. Şairlər var ki, öz yazdıqlarını yadda saxlaya bilmir, üzündən oxuyurlar. Ağalar müəllim isə onlarca, bəlkə də yüzlərcə şairin şeirlərini çağırn bulaq kimi təqdim edir. Onun söz xəzinəsi çox zəngindir, üstəgəl yanıqlı səsi ilə şeirləri bir qədər də dada-duza gətirir. Səssizlə canlandırdığı misraların beytlərin, bəndlərin mənə yükü uzun müddət dinləyicinin qəlbine hakim kəsilir.

Bir neçə filmdə baş rola çəkilib: "Oyun", türkçülükdən bəhs edən "Tanrı işığı" və Məhəmməd Peyğəmbərə həsr olunmuş "Adın hikməti". Onun ssenarisi üzrə çəkilmiş və özünün də iştirak etdiyi 11 film-tamaşa televiziyanın qızıl fondunda qorunub saxlanılır. Bunlar "Atamın kitabı" (Məmməd Araz), "Zamandan kənardə" (Fikrət Qoca), "Heç demirsən, Ələsgərim hardadı?" (Aşıq Ələsgər), "Ələsgərəm, hər elmdən halıyam" (Aşıq Ələsgər), "Yol ayrıcında söhbət" (Məmməd Araz), eləcə də Mirzə Cəlilin, Əjdər Olun əsərləri əsasında çəkilmiş ən dəyərlı işlərdir.

O, keçən illər ərzində müxtəlif səp-kili dövlət əhəmiyyətli tədbirlər vasitəsilə dünyanın Köln, Ottava, Oslo, Kopenhagen, Brüssel, London, Stokholm, Moskva, Sankt-Peterburq, Riqa, İstanbul və başqa şəhərlərində mədəniyyətimizi və ədəbiyyatımızı özünəməxsus səsiylə təbliğ edib.

Ağalar Bayramov Vətən, yurd-yuva sevgili şeirləri daha böyük coşğu ilə ifa edir. Bu nümunələri səsləndirəndə sanki od püskürür, alov saçır. "Ayağa dur Azərbaycan", "Məndən ötdü", "Azərbaycan dünyam mənim", "Vətən", "Azərbaycan bayrağı" və digər bu kimi şeirlərlə sanki halal ana südünün qətlərini dinləyiciləri ilə bölüşür. Aşıq Ələsgər, Rəsul Rza, Fikrət Qoca, Musa Yaqub, Nəriman Həsənzadə, Ramiz Rövşən, Zəlimxan Yaqubun yaradıcılığına sevsəvə müraciət edir. Səhnədə ilk dediyi bədii parça Rüstəm Behrudinin "Vətən" şeiri olub. Bu yaxınlarda Ağalar Bayramov Rəsul Rza Ədəbiyyat Ocağı İctimai Birliyinin Rəsul Rza mükafatına layiq görüldü.

1990-cı ildən üzübəri dövrü mətbuatda Ağalar Bayramovun yaradıcılığı haqqında 100-dən çox məqalə, 70 şeir yazılıb. Unudulmaz şairimiz Məmməd Aslanın "Yurd həsrətinə od vuran bir səs", Əlirza Xələflinin: "Səsin üç rəngi", Ələmdar Quluzadənin "Səsin qüdrəti", Tahir Aydınoglundun "Xalq ruhunun əfsunedici səsi", Qəşəm Nəcəfzadənin "Ağalar Bayramov – səs teatri" kimi yazıları bu sıradadır.

...Dilçi-alim, professor Tofiq Hacıyev Ağalar Bayramovun sənətini özünəməxsus tərzdə dəyərləndirib: "Təbii ki, xəmiri, çörəyi dada gətirən duzdur. Dilin də, danışığın da ürəyə yatması, zövqü oxşaması ifaçının, söz sahibinin bələğətindəki duzdan asılıdır. Bu gün yazıçı, şair, artist, müğənni bolluğunda usta qiraətçi azlığı aşkar görünür. Bu az olan sənətkarların içərisində Əməkdar artist Ağalar Bayramov öz ifasının duzu ilə seçilir. Onun səs tembri bir ilahi vergidir. İfasının bütün dadı-duzu onun içindədir".

Böyük şairimiz Musa Yaqub bir şeirdə Ağalar Bayramova müraciət edib və həmin şeirin rədifini (Nə deyim?) əslində, bütün həqiqətləri üzə çıxarıb:

**İl ağacın nə mübarək böyüyür,
Yarpaq-yarpaq, dənə-dənə, nə deyim?!
Bir şerimdə sözüm yarımcan olsa,
O sözümü dirildənə nə deyim?!**

Mərhum Xalq şairi Fikrət Qoca isə Ağaların sənətinin ictimai məzmununu belə dəyərləndirib: "Ağalar Bayramovun görüşünə məişət qayğıları ilə gələn evlərinə Dövlət, Vətən qayğıları ilə qayıdırlar."

"Vətən" poemasını, "Azərbaycan bayrağı" şeirini dinləməkdən doymadığımız Ramiz Qusarçaylı deyir: "Ağaların ifasını, bir qayda olaraq, belə dəyərləndirir: "Ağalar mənim ən həssas, özüm qədər doğma bir oxucumdur. Şeirlərini onun dilindən eşidəndə elə bilirəm ki, bunları mən yox, Ağalar yazıb".

Ayaz Arabaçı da onun ifalarından ruhlanaraq yazır:

**Olsa da orda-burda
nəfəsimi təngidən,
Haqqa doğru yürüşdə
yoxdu məni ləngidən,
Bilməmiş olmasınız
ruhumdakı "Cəngi"dən,
Hər kəlməsi qılıncam,
hər sözü qan oğlanam...
Heç zaman endirmədim
sözü zirdən dizə,
Həmişə uca tutdum
bayrağımı qələmin.**

Əjdər Ol isə Ağalar Bayramovun dilindən yazıb:

**Şeir qarşısında, söz qarşısında,
Azərbaycanımın öz qarşısında
Ağalar başını əyir deyirəm,
Mənəm, Ağalarım, şeir deyirəm.**

Bəli, yarım əsrdən bəri şeirlər deməklə zövqümüzü oxşayan dəyərlı sənətkarımız öz yaradıcılığını durmadan inkişaf etdirib, səsi, qiraəti, müəllimliyi, vətənpərvərliyi, aktyorluğu ilə həsəd aparılacaq uğurlar qazanıb.

Əziz dostumuz, gözəl sənətkarımız Ağalar Bayramovun 70 yaşlı mübarək olsun!

**ƏLİ NƏCƏFXANLI
XQ**